

Protokół
posiedzenia LR BRD
14 grudnia 2011r.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie, ul. Cegielniana 13.
Początek posiedzenia – godz. 11:00.

1. Otwarcie posiedzenia.

Posiedzenie otworzył i prowadził Sekretarz LR BRD. Powitał wszystkich obecnych członków Rady, gości, gospodarzy oraz przedstawicieli mediów. Nawiązując do tematu posiedzenia wskazał na ogromne znaczenie, jakie ma dla transportu osób i towarów oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego otwarcie nowej autostrady A2. Podziękował wszystkim osobom i firmom, które przyczyniły się do jej budowy. Podziękował także Komendantowi KP PSP w Świebodzinie za przyjęcie posiedzenia Rady.

2. Przyjęcie porządku posiedzenia.

Sekretarz przypomniał plan posiedzenia. Zaproponowano zamianę kolejności punktów 3 i 4. Propozycja została przyjęta. Do realizacji przyjęto zaproponowany porządek. W związku z akceptacją porządku, Sekretarz poprosił o realizację spotkania wg przyjętego planu.

3. System ratownictwa drogowego na oddanym do użytku lubuskim odcinku autostrady A2.

Sekretarz podkreślił jak wielkie znaczenie dla zapobiegania wtórnym zdarzeniom mają dobrze prowadzone działania ratownicze, następnie oddał głos gospodarzom terenu.

Pan st. bryg. Zenon Zajdlc - Zastępca Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gorzowie Wlkp.

obszernie wprowadził w zadania ratownicze jednostek PSP i OSP na terenie województwa. Podkreślił potrzebę i wagę działań ratowniczych, które w działaniach ratowników strażackich stanowią ok. 70%. Tylko pozostałe 30% to działania gaśnicze. Wskazał na potrzebę bardzo dobrej współpracy z policją, pogotowiem ratunkowym, lotniczym pogotowiem ratunkowym, obsługą techniczną autostrady.

Następnie Pan st. bryg. Zygmunt Rogowski - Komendant KP PSP w Świebodzinie

przybliżył zebranym obszar i zadania jednostki świebodzińskiej w szczególności związane z ratownictwem drogowym.

W następnej kolejności głos zabrał kpt. Dariusz Kałużny,

który w szczególności omówił organizację przygotowania do działań ratowniczych na A2 (odcinek 35 km przebiegający przez teren powiatu). W swej wypowiedzi zwrócił szczególną uwagę na:

- Przed otwarciem autostrady wszyscy ratownicy zostali przeszkoleni w organizacji prowadzenia akcji ratowniczych. Wiedzą jak należy postępować, żeby pomóc poszkodowanym, a także żeby w czasie akcji samym nie zostać poszkodowanym. Żadna ze służb nie ma zagwarantowanego bezpieczeństwa. Szkolenia ratowników prowadzili szkoleniowcy mający praktykę w ratownictwie autostradowym.
- Ratownicy wielokrotnie przećwiczyli dojazd w obu kierunkach do autostrady przez węzły i wjazdy awaryjne będące na terenie powiatu.
- W działaniach ratowniczych na autostradzie dopuszczone są wyłącznie jednostki będące w krajowej sieci ratowniczej. W powiecie świebodzińskim są to jednostki PSP oraz 7 jednostek OSP dopuszczonych do tych działań.
- Zakłada się, że na miejsce akcji zawsze dojedzie jednostka PSP przed jednostką OSP.
- Ze statystyk powiatu wynika, że rocznie w ok. 45 przypadkach jednostka PSP udziela jako pierwsza pomocy poszkodowanym (jest przed pogotowiem na miejscu zdarzenia), dane te nie dotyczą sytuacji, gdy są tam z pogotowiem równolegle.
- W każdej sytuacji udzielania poszkodowanym pierwszej pomocy wypełnia się kartę udzielania pomocy, która pozostaje w jednostce, jej kopie wysyłane są do służb współpracujących.
- W zależności od potrzeb można liczyć na przyłot śmigłowca ratowniczego. Wszyscy ratownicy są przeszkoleni w komunikowaniu się z pilotem w systemie wydawanych sygnałów gestami oraz drogą radiową.
- Odbyło się wspólne szkolenie ratowników, policji i pogotowia ratunkowego w zakresie współpracy, koordynacji działań, dysponowania jednostkami.
- Wszystkie służby i pojazdy otrzymały klucze do awaryjnych bram wjazdowych (sześć) oraz mapy dojazdowe. Bramy wjazdowe oznaczone są km i m, co znakomicie ułatwia ich wybór w sytuacji zagrożenia. Wybór bramy wjazdowej zależy od miejsca, gdzie zaistniało zdarzenie.
- Bramy awaryjne wyposażone są w dwie kłódki – czarną i czerwoną. Czerwona przeznaczona jest dla służb ratowniczych, a czarna dla służb technicznych. Wjeżdżając na autostradę bramą awaryjną służby mają obowiązek zamknąć za sobą bramę.
- Po obu stronach autostrady znajdują się słupki oznaczone czytelnie km i m. oznaczenia są jednakowe dla obu kierunków. Zgłaszający problem podaje oznaczenie z najbliższego słupka i kierunek.

- Przed bramkami opłat wbudowane są blokady zabezpieczające przed przypadkowym najechaniem pojazdów na budki pracowników pobierających opłaty.
- Punkty bezpiecznego utrzymania autostrady znajdują się w Myszęcinie i w Torzymiu. Ich zadaniem jest zapewnienie przejeźdźności, odśnieżenie, w przypadkach nagłych wstrzymanie ruchu lub wyznaczenie pasa do bezpiecznego ominięcia przeszkody.
- Przez całą dobę od poniedziałku do soboty cały odcinek patroluje pojazd techniczny, którego zadaniem jest organizacja likwidacji zagrożeń w każdym momencie. Pojazd ten powinien być cały czas w ruchu. W czasie dwóch godzin wyjeżdżając z punktu startowego musi zrobić na autostradzie pętlę meldując się ponownie w punkcie startowym. W niedziele i święta czas objazdu pętli wynosi 4 godziny.
- Na obu poboczach co 2 km znajdują się kolumny SOS. Osoba podnosząca słuchawkę jest automatycznie łączona z dyżurnym w Poznaniu, może przekazać informację dotyczącą zdarzenia. Dyżurny przekazuje informacje dalej zgodnie z procedurami.
- Systematycznie rozmieszczone są między jezdniami demontowalne (na zatraski) bariery energochłonne, które można zdemontować w przypadku konieczności zamknięcia jednej z jezdni i skierowania ruchu na jezdnię przeciwną.
- W działaniach czynnie uczestniczy Policja Autostradowa – specjalna jednostka mająca dozór 24 godz. na dobę.
- Do usuwania pojazdów służy pomoc drogowa będąca podwykonawcą działań.
- Na wypadek zdarzeń, gdy poszkodowane są zwierzęta dzikie, czy też przewożone podpisane są stosowne porozumienia z weterynarzami.
- Zakłada się, że na miejscu zdarzenia pierwszy pojawi się pojazd techniczny, ponieważ jest cały czas w ruchu i najprawdopodobniej ma najbliżej. To jego obsługa wykona techniczne zabezpieczenie zdarzenia.
- W sytuacji, gdy na miejscu zdarzenia pierwszy pojawi się pojazd strażacki, to wykona techniczne zabezpieczenie (posiada odpowiedni sprzęt). Autostrada otwarta jest dopiero od 14 dni. Na pewno ten element współpracy będzie przedmiotem dopracowywania.

Wskazał, że na tym etapie udostępnienia autostrady występują jeszcze techniczne niedogodności. Niektóre z nich są tymczasowe, inne mają charakter trwały:

- Brakuje w wyznaczonych MOP (miejsce obsługi podróżnych) infrastruktury przeznaczonej dla podróżnych.
- Na lubuskim odcinku nie ma stacji paliwowych. Od otwarcia odcinka było już kilka przypadków konieczności ściągania TIR-ów, którym zabrakło paliwa.
- Wjazd dla ratowników przez bramki opłat odbywa się wyznaczonym skrajnym pasem, który jest udostępniany pojazdowi uprzywilejowanemu będącemu w akcji przez pracownika autostradowego. Pracownik ten po zauważeniu nadjeżdżającego pojazdu w akcji w ciągu kilkunastu sekund powinien podnieść szlaban na tym przejeździe. Otwarcie umożliwi przejazd tylko dla jednego pojazdu. Nie ma możliwości otwarcia przejazdu dla ciągu pojazdów (brak automatyki, poza tym obsługa wpisuje numery rejestracyjne pojazdów uprzywilejowanych).
- Wjazdowe bramy awaryjne są dwuskrzydłowe, nie posiadają zapadek unieruchamiających skrzydła i w związku z tym żeby bramę otworzyć, przytrzymać i zamknąć muszą wysiąść dwaj ratownicy, na których za bramą musi zaczekać pojazd.
- Za wjazdowymi bramami awaryjnymi nie ma bezpiecznych pasów wjazdowych dla tych pojazdów, w związku z czym wjeżdżają one bezpośrednio na jezdnię, którą poruszają się pojazdy, najczęściej szybko. Stwarza to możliwość kolizji.
- Zdarza się, że także pojazdy ratownicze ulegają wypadkom, awariom.
- Zdarza się, że na pojazdy ratownicze najeżdżają inne pojazdy.

Zasady związane z ruchem ratowniczym na autostradzie:

- Zawsze należy jechać zgodnie z kierunkiem ruchu (nigdy pod prąd).
- Nigdy nie wolno cofać.
- Ratownikom nie wolno wysiadać z pojazdów z lewej strony.
- Jeżeli zdarzenie jest na przeciwnej jezdni – nigdy nie wolno zostawiać pojazdu i przechodzić na drugą stronę – należy zawsze objechać najbliższym wjazdem awaryjnym lub węzłem.
- Pojazdy ratownicze w akcji muszą być zawsze ustawione na pasie technicznym, jeden za drugim.
- Pojazdy ratownicze muszą być oddzielone od ruchu ustawionymi w ciągu w odległości 1,5 m pachołkami wydzielającymi teren. Ratownikom nie wolno wychodzić poza wyznaczony teren.
- W odległości 150 m od ostatniego pojazdu ratowniczego ustawiane są pachołki informujące o zdarzeniu i zmianie organizacji.
- Na dystansie kolejnych 600 m ustawiony jest znak informujący o zdarzeniu wspomagany świetlnie, stoi także policjant wspierający informację i normujący przejazdy. W pobliżu miejsca prowadzenia akcji

znajduje się osoba obserwująca ruch i informująca bezpośrednio ratowników o zbliżaniu się ewentualnego zagrożenia.

Wskazał na najważniejsze przyczyny zdarzeń na autostradzie:

- Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu.
- Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami.
- „Uśpienie” czujności kierowcy spowodowane monotonią długotrwałej jazdy. Kończy się to najczęściej najechaniem na tył pojazdu poprzedzającego, bądź zjechaniem na pobocze lub barierki rozdzielające.
- Zaśnięcie.
- Cofanie.
- Przed zmianą pasa ruchu brak kontroli sytuacji w lusterkach wstecznych.

Współpraca służb ratowniczych z Policją. Informacje przekazał Naczelnik WRD KWP Wiesław Widecki:

- Od 1 grudnia utworzona jest Sekcja Zabezpieczenia Autostrady. Policja Autostradowa liczy 13 osób, pracuje w systemie stałym przez 24 godz. na dobę.
- Sekcja posiada najlepsze pojazdy oraz ciężkie motocykle, które wejdą do służby wiosną.
- Od otwarcia autostrady odnotowano trzy drobne zdarzenia drogowe:
 - Nietrzeźwy kierowca pojazdu typu TIR uderzył w barierki osłonowe.
 - Zaśnięcie kierowcy samochodu ciężarowego z najechaniem na barierki.
 - Uderzenie w barierki samochodu osobowego ciągnącego przyczepkę. Przyczyną była prawdopodobnie nadmierna prędkość.
- Zwrócił uwagę na problemy z kierowcami samochodów ciężarowych, którzy z uwagi na brak przy autostradzie miejsc postojowych, stacji paliw oraz barów / restauracji na przestrzeni całego województwa korzystają ze starej drogi nr 92. Sytuacja na pewno pogłębi się, gdy na autostradzie zaczną obowiązywać opłaty.
- Podkreślił, że autostrada jest rozwiązaniem drogowym o małej ofiarochońności. W celu zobrazowania problemu podał, że w ciągu roku na wielkopolskim odcinku autostrady zginęły trzy osoby, a w tym samym czasie na lubuskiej dwójce były aż 23 ofiary.

Organizacja wzajemnego informowania między służbami:

- Ratownicy wyjeżdżając do akcji informują stanowisko kierowania w powiecie.
- Niezależnie od tego, czy zgłoszenie zdarzenia zostało wykonane na nr 112, 998, czy SOS informacja przekazywana jest zawsze do jednej osoby - do oficera dyżurnego w KW Policji, który podejmuje decyzje w sprawie uruchomienia odpowiednich sił .

4. Zapoznanie się ze sprzętem ratowniczym, jakim dysponuje jednostka KP PSP w Świebodzinie – zwiedzanie jednostki.

W drugiej części posiedzenia Komendant KP PSP w Świebodzinie zaprezentował sprzęt ratowniczy, jakim dysponuje jednostka. Wyposażenie tej jednostki nie przypadkowo jest najlepsze w województwie. Wynika ono z położenia jednostki w pobliżu skrzyżowania najważniejszych arterii drogowych w województwie – S2 i S3, obecnie także A2.

Protokołował
Marek Pasek
Sekretarz LR BRD